

Zainwestujmy razem w środowisko

„Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód”

Konferencja: „Gospodarowanie nawozami a ochrona wód” – 08.03.2019 r.

dr inż. Marzena Bińkowska

Departament Ochrony Przyrody i Edukacji Ekologicznej

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

30 lat

Program priorytetowy Edukacja ekologiczna

Cel programu

Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Przedsięwzięcia edukacyjne, przyczyniające się do:

- realizacji zasad zrównoważonego rozwoju
- wsparcia w zakresie realizacji polityki ochrony środowiska
- rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

w szczególności w zakresie:

- ochrony krajobrazu
- ochrony przed hałasem
- gospodarki odpadami
- bezpieczeństwa ekologicznego
- racjonalnego gospodarowania zasobami
- ochrony przed promieniowaniem jonizującym
- ochrony atmosfery i klimatu
- ochrony wód i gospodarki wodnej
- ochrony ekosystemów Morza Bałtyckiego
- racjonalnego zagospodarowania terenów zurbanizowanych
- różnorodności biologicznej lub gospodarowania na obszarach prawem chronionych

Program priorytetowy Edukacja ekologiczna na lata 2015 - 2020

Budżet programu – 210 000 000 zł;

w tym: 200 000 000 zł – dotacje
10 000 000 zł – pożyczki

Okres wdrażania:

Zobowiązania (podpisywanie umów) – do 2020 r.

Wydatkowanie (wyplata środków) – do 2023 r.

Zakładana wartość wskaźnika programu – **ok. 473 mln osób**
(zasięg projektów edukacyjnych – suma kontaktów z projektem)

budowa, rozbudowa, remont, wyposażenie
i doposażenie ośrodków edukacyjnych

ogólnopolskie kampanie,
programy edukacyjne

produkcja pomocy
dydaktycznych

Działania edukacyjne

studia podyplomowe

szkolenia, seminaria, warsztaty

wydawnictwa prasowe

realizacja i emisja filmów przyrodniczych, programów
telewizyjnych oraz radiowych

konkursy i imprezy edukacyjne

konferencje naukowe, seminaria, szkolenia,
warsztaty

Program priorytetowy Edukacja ekologiczna – Rodzaje przedsięwzięć

Kształtowanie postaw społeczeństwa z wykorzystaniem mediów tradycyjnych i Internetu

kampanie cross – mediowe, filmy, cykliczne programy telewizyjne i radiowe, wydawnictwa prasowe

Aktywizacja społeczeństwa dla zrównoważonego rozwoju

programy edukacyjne, imprezy, konkursy grantowe

Kształcenie i wymiana najnowszej wiedzy oraz wsparcie systemu edukacji w obszarze ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju

konferencje, szkolenia i warsztaty, interaktywne pomoce dydaktyczne, studia podyplomowe

Budowa, rozbudowa, remont, adaptacja, wyposażenie i doposażenie obiektów infrastruktury służącej edukacji ekologicznej

„Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód”

Wnioskodawca: Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa

Wniosek wpłynął w V naborze 2017 r.

Całkowity koszt przedsięwzięcia: 1 126 133,00 zł

Kwota dofinansowania: do 1 065 533,00 zł

Tematyka projektu obejmuje cztery podstawowe obszary wiedzy:

- wpływ zanieczyszczeń obszarowych pochodzenia rolniczego na jakość wód i środowisko glebowe;
- działania ograniczające straty azotu i fosforu do środowiska w rolniczej przestrzeni produkcyjnej pod kątem ochrony wód;
- Dobre Praktyki Rolnicze związane z gospodarką nawozową;
- Obowiązujące prawo w zakresie ustaw: Prawo wodne, Ustawy o nawozach i nawożeniu, Wymogów wzajemnej zgodności.

„Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód”

Termin realizacji projektu to 01.09.2018 do 31.05.2021r.

Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa FDPA we współpracy z Centrum Doradztwa Rolniczego oraz z 16 wojewódzkimi Ośrodkami Doradztwa Rolniczego będzie przygotowywała doradców rolnych i rolników do wdrażania programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Grupa docelowa: doradcy rolni oraz rolnicy.

Projekt ogólnopolski.

„Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód”

Działania edukacyjne w ramach Projektu:

Konferencje,

inaugurująca, branżowe, końcowa;

Warsztaty,

dla doradców i dla rolników;

Strona internetowa,

www.fdpa.org.pl/azot ;

Materiały edukacyjne,

arkusz kalkulacyjny, prezentacja, poradnik, film instruktażowy, ulotki, tablice edukacyjne;

OGRANICZENIE ZANIECZYSZCZENIA AZOTEM
POCHODZENIA ROLNICZEGO METODĄ POPRAWY
JAKOŚCI WÓD

WDRAŻANIE PROGRAMU AZOTANOWEGO

Materiały szkoleniowe dla doradców rolnych

„Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód”

Konferencje

Konferencja ogólnopolska pn. „Przyczyny i sposoby ograniczania zanieczyszczenia wód azotem ze źródeł rolniczych” inauguruje projekt.

Konferencja odbyła się 07 listopada 2018 r. Udział wzięli przedstawiciele ODR, rolniczych stowarzyszeń branżowych, izb rolniczych oraz środowisko naukowe. Ok. 80 uczestników.

Konferencja ogólnopolska, podsumowująca projekt, zaplanowana jest na I kwartał 2020. Jej celem jest przedstawienie wniosków ze zrealizowanych działań i raportu ewaluacyjnego, jak również pierwszych doświadczeń z wdrażania „Programu działań...” i Prawa wodnego.

„Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód”

Konferencje regionalne branżowe

„**Gospodarowanie nawozami naturalnymi w gospodarstwach bydłych w kontekście ochrony wód**”; cel: pokazanie możliwości optymalizacji wykorzystania składników nawozowych bez strat azotu. Skierowana do przedstawicieli producentów bydła, stowarzyszeń producentów bydła mlecznego i mięsnego, Izb rolniczych, przemysłu paszowego, doradców rolnych. **Odbędzie się 28 marca 2019 r. w Białymstoku.**

„**Problemy nawadniania i fertygacji ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw ogrodniczych**”, Cel: przybliżenie problematyki niskoemisyjnej gospodarki wodnej i składnikami nawozowymi w warunkach intensywnych gospodarstw ogrodniczych, stosujących nawadnianie i fertygację. Skierowana do ogrodników: sadowników i producentów warzyw, stowarzyszeń ogrodników, Izb rolniczych, doradców rolnych. Liczba uczestników: około 60 osób. Planowana w czerwcu 2019 r. w Skierniewicach.

„**Gospodarowanie nawozami naturalnymi w gospodarstwach trzodowych w kontekście ochrony wód**”; cel: pokazanie problemu optymalizacji wykorzystania składników nawozowych bez strat azotu ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych metod zagospodarowania i uzdatniania gnojowicy świńskiej. Skierowana do przedstawicieli producentów trzody chlewnej, stowarzyszeń producentów trzody chlewnej, Izb rolniczych, przemysłu paszowego, doradców rolnych. Udział weźmie ok. 60 osób. Odbędzie się w woj. Podlaskim i Warmińsko- Mazurskim. Planowana na wrzesień 2019 r. Udział weźmie 60 osób .

„Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód”

Warsztaty: „Wdrażanie Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych”

12 dwudniowych warsztatów dla 300 doradców.
Zaplanowane w I kwartale 2019 r.; Warsztaty odbywają się na terenie całej Polski

Cel: przygotowanie doradców rolnych do pracy z rolnikami, uświadomienie im problemu zanieczyszczenia wód, obowiązujących ich regulacji prawnych, wymogów organów kontrolujących, problematyki budowli służących do przechowywania nawozów naturalnych, praktycznych aspektów działań wdrożeniowych (przygotowanie planów nawozowych, bilansowanie azotu w gospodarstwie, obliczanie średniorocznego stanu zwierząt i dużych jednostek przeliczeniowych, obliczanie powierzchni płyt obornikowych i pojemności zbiorników na gnojowicę)

150 warsztatów łącznie dla ok. 3750 rolników i mieszkańców wsi. Zaplanowane w terminie II kwartał 2019 r.-I kwartał 2020 r.;

Cel: przygotowanie rolników do wdrożenia Programu. Warsztaty będą prowadzone przez wcześniej wyszkolonych doradców, z wykorzystaniem przygotowanych w ramach projektu materiałów edukacyjnych: prezentacji, filmu instruktażowego, ulotek. Warsztaty mają na celu pokazanie praktycznych aspektów wdrażania programu z uwzględnieniem specyfiki regionu, tj. specyficznych kierunków produkcji rolnej, rzeźby terenu i występowania wód, jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Materiały edukacyjne przygotowane na potrzeby projektu:

Prezentacja wprowadzająca do tematu oraz wskazująca obowiązki rolników wynikające z „Programu działań, mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych”. Prezentacja posłuży doradcom do prowadzenia warsztatów z rolnikami.

Arkusze kalkulacyjne do obliczania pojemności zbiornika/powierzchni płyty do przechowywania nawozów, stanu średniorocznego zwierząt i Dużych Jednostek Przeliczeniowych różnych grup zwierząt, bilansowania azotu w gospodarstwie.

Film instruktażowy dla doradców do wykorzystania w pracy z rolnikami na temat przyczyn i skutków zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego, przykładów dobrych praktyk w zakresie prawidłowej gospodarki nawozowej .

Poradnik dla doradców rolnych „Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód” -nakład 5.000 egz. trafi do CDR, WODR, 316 Powiatowych ODR i doradców prywatnych, oraz do Wojewódzkich Oddziałów ARIMR. Poradnik dostępny w wersji elektronicznej, będzie mógł zostać wykorzystany również przez inne podmioty.

Opracowanie i wydanie **ulotki informacyjnej dla gospodarstw do 10 ha** oraz **ulotki informacyjnej dla gospodarstw powyżej 10 ha**.

Opracowanie 4 rodzajów **tablic edukacyjnych** dla ok. 360 instytucji. Odbiorcy: Powiatowe ODR, WODR, Woj. Oddz. ARiMR, CDR, MRiRW.

temat 1: Drogi ucieczki biogenów z gleby do wody;

temat 2: Bilans azotu w gospodarstwie rolnym;

temat 3: Bilans fosforu w gospodarstwie rolnym;

temat 4: Dobre praktyki w gospodarowaniu azotem w gospodarstwie rolnym.

Dziękuję za uwagę.

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

www.nfosigw.gov.pl

[nfosigw](https://twitter.com/nfosigw)

[NarodowyFunduszOchronySrodowiskai
GospodarkiWodnej](https://www.facebook.com/NarodowyFunduszOchronySrodowiskaiGospodarkiWodnej)